

Kroniek van het oude gehuchtpleintje de Beerten vanaf 1800

door Jan van Helvoirt

Cornelis Gerrit Lemans kocht in 1801 een huis en hof groot 3 loopse aan *de Beerten* west het Voorhoofd en zuid en noord de Straat. De secretaris Martinus Huysmans liet in 1801 'heischaal of mosheuvels' steken op de Grote Gemeente van de Beerten en er werden bomen geplant. Willem Pijnenburg bezat in 1802 een Voorpoting aan zijn weide aan de Beerten. Henricus Tasset kocht de 'Lange Akker' aan de Beerten groot 6 loopse 39 roede 'met de bomen op het Voorhoofd'. Jan van de Put wilde van de schepenen in 1803 de heide tussen de Beerten, de Biest en het Diessens Broek (=latere Annanina's Rust) voor 600 gulden kopen, wat op veel protest stuitte bij de boeren en dus niet doorging. Adriaan Hesselmans erfde het 'Half Veld' aan de Beerten groot 1½ loopse oost de Stroom. Hendrik Bekkers, hij woonde aan de zuidkant van de Beerten aan de weg naar Diessen, moest in 1821 zijn 'bakoven' (hij zou 10 jaar later afbranden!) flink opknappen. De kinderen Wijten erfden in 1826 *het Verbrand Huis* aan de Beerten, noord de straat. De kinderen Lemmens kochten in 1828 een Voorhoofd aan hun erf aan de Beerten. Jan van Korven verkocht in 1830 een boerderij aan de Beerten, noord de Lagen Dries, west de Achterste Hof en zuid de straat. Op 20 mei 1831 brandde, aan het begin van de 'Tiendaagse Veldtocht', de woning van Hendrik Bakkers en Cornelis Huybert de Brouwer met zeven kleine kinderen, op het gehucht de Beerten geheel af. Catharina Verhart, gehuwd met Peter Peter Wijten de Jonge, erfde op 7 januari 1735 van haar ouders een boerderij aan de Beerten. In 1848 behoorde de Beerten met 122 bewoners tot een van de 'buurtschappen' in Hilvarenbeek.

Op 3 mei 1849 verdronk de 2½ jarige Jan Loots in een sloot op de Beerten. In juli 1850 werd de 74 jarige Peter Trompenaars, door het Armbestuur in de kost gedaan in het kleine huisje van Adriaan van Diessen in de Beerten, dood gevonden in een waterkolk in *de Wouwer Weide* 300 meter van de woning. Joseph van de Berg richtte in 1853 een smederij op aan de noordkant van de Beerten. In 1853 werd de vrouw van Hendrik van Ham aan de Beerten, die dood op bed lag, door Johannes Dominicus van de Heuvel onderzocht, nadat zij zich op de schelft van de stal had opgehangen. In 1859 bestond wijk B met 160 huizen uit de gehuchten Beerten, Speul, Veldhoven, Loo, Slibbroek en Voort. Op 7 juli 1877 brandde het huisje met stal en schuur op de Beerten van de weduwe Schilders af met de inboedel en twee geiten en de brand begon met een 'hete ijzeren ketel in de stal'. De tapper Johannes van Veghel had, net als Adriaan van Rooy, in 1882 vergunning in het pand A 36 aan de Beerten. Op zondag 24 oktober 1886 brandde de woning van Andries van Oirschot op de Beerten richting Bekerdijk af. Op 25 juli 1902 verbrandden op de Beerten drie arbeiderswoningen in 'eene huizing' van Gerardus van de Sande af waarbij de complete militaire uitrusting van Adriaan van den Heuvel verbrandde. De kinderen van A. van Gestel verloren op 3 augustus 1902 twee arbeiderswoningen op de Beerten door brand.

Johannes van Eyndhoven had in 1904 een tapperij aan de Beerten op B-23 in de keuken en kamer. Gerardus van Hees dreef in 1904 een tapperij aan de Beerten op B-18. Johanna de Wijs, weduwe van Peter Bekkers, bezat in 1904 een tapperij aan de Beerten op B-42a. Antoni de Rooy had in 1904 een tapperij aan de Beerten op B-22. De 'bierhuishouwer' Jan Frans Coppens kreeg in 1905 vergunning voor sterke drank aan de Beerten op B nr. 42. Johanna Maria de Wijs mocht in 1905 in de Beerten op B nr. 42 een tapperij met sterke drank beginnen en Antonie de Rooy op B nr. 22, Gerardus van Hees op B nr. 18 en Jan van Eyndhoven op B nr. 23. Op 27 januari 1907 brandde de 'boerenwoning' van Jan van Gestel op de Beerten af. De bierbouwer Johannes Verlinden verkocht in 1907 in de herberg van de kinderen van Leonardus Naaijken een weiland in de Beerten. De herbergier J. Wijnen mocht in 1909 op de hoek van de Beerten

en de Diessenseweg op D nr. 1059 een 'schietbaan met de kruisboog' inrichten. De Heilige Geestarmen verkochten in 1913 een 'perceeltje tuingrond' sectie D nr. 1059 aan de Beerten op de hoek Bloemenstraat-Diessense Weg. Antoon de Rooy mocht in 1923 een huis bouwen op E nr. 34 op de hoek van de Beerten aan de Diessenseweg. Het Algemeen Arbbestuur kreeg in 1941 pacht uit de Armakker op de Beerten op sectie E nr. 30 van H. van de Broek en uit de Armakker op sectie 17, *de Kompeer* genaamd, van W. Klessens ten westen van de huidige straat de Beerten. Op 8 november 1949 was er brand in het huisje van Willem Klessens in de Beerten. Toen in de Late Middeleeuwen de Diessenseweg er nog niet was kon je de Beekse Markt en Kerk vanuit Diessen alleen maar bereiken via de nu opgebloeide, mooi aangeplante en ... uit het as verrezen historische Beerten.

's HERTOGENBOSCH, den 24sten Mei.
Uit de gemeente Hilvarenbeek wordt ons, onder dagteekening van den 20^{den} dezer, het volgende gemeld;
„ Heden middag ongeveer twee ure, ontstond er brand in de woningen van *Hendrik Bekkers* en *Cornelis Huybert de Brouwer*, gestaan op het gerucht de Beerte, onder Hilvarenbeek. Op het vernemen van dien brand, begaf zich de burgemeester en verdere leden van het bestuur, de brandmeesters en verdere spuitgasten met de brandspuiten naar den brand, alwaar ook dadelijk de majoor baron *van Aeißen*, kommandant van het 2de bataillon der 7de afdeeling infanterie met de officieren en eenige manschappen, kwamen toesnellen, dewelke zich uitmuntend hebben gedragen, alsmede de 2de luitenant *Brantsten Cunaus*, van het regiment ligte dragonders no. 4, met eenige zijner manschappen, alhier gestationeerd, die mede door het zelf besturen der blusmiddelen heeft uitgemunt. Door dit alles is het gelukt de naastbijstaande huizen te beveiligen, terwijl gemelde woningen geheel in assche zijn gelegd. De schade wordt begroot op f 1214,60. Meergemelde majoor heeft dadelijk eene kollekte onder de officieren en verdere manschappen voor de arme bewoners der afgebrande woningen bewerkstelligd, dewelke de somma van f 77,72 heeft opgebracht.”

Brand bij Bekkers en De Brouwer op 20 mei 1831 aan de oude weg van Diessen naar de Beerten